

Kendelse af den 27. september 2024 – J.NR. 24/00135

Stadfæstet, af Erhvervsstyrelsens afgørelse, hvor styrelsen udnævnte statsautoriseret revisor BB fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, som minoritetsrevisor i DD A/S. Ankenævnet fandt, at afgørelsen ikke kunne anses for at lide af sagsbehandlingsmangler.

Selskabsloven § 144, stk. 3.

Rikke Schiøtt Petersen, Lars Wind-Johannesen og Mikael Friis Rasmussen

## **Kendelse**

**AA**

**mod**

**Erhvervsstyrelsen**

Ved mail af 29. december 2023 har AA påklaget Erhvervsstyrelsens afgørelse af 1. december 2023, hvorved styrelsen har truffet afgørelse om at udnævne statsautoriseret revisor BB, CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, som minoritetsrevisor i DD A/S fra 1. december 2023 til selskabets næstkommende ordinære generalforsamling, jf. selskabslovens § 144, stk. 3.

### **Sagens omstændigheder:**

Erhvervsstyrelsen har i en af Erhvervsankenævnet indhentet udtalelse af 24. april 2024 om sagens faktiske omstændigheder oplyst følgende:

”Indledningsvis bemærkes, at Erhvervsstyrelsen har udnævnt en minoritetsrevisor i DD A/S (herefter benævnt ’selskabet’) efter anmodning fra klager i nærværende sag, AA, og EE ApS, og at styrelsen fastholder afgørelsen af 1. december 2023.

Endvidere bemærkes, at klager over styrelsens sagsbehandling eller service-niveau behandles af Erhvervsministeriet, hvilket er oplyst til klager hhv. den 10. juli, den 25. september, den 13. oktober og den 1. november 2023.

### **Sagens faktiske omstændigheder**

Erhvervsstyrelsen modtog den 12. april 2023 en henvendelse fra AA, der som kapitalejer i selskabet på egne og EE ApS’ vegne anmodede om udpegning af en minoritetsrevisor i selskabet. AA klagede endvidere over inhabilitet hos den tidligere udnævnte minoritetsrevisor, FF.

Den 13. april 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en mailhenvendelse fra selskabets direktør, GG, bilagt referat fra generalforsamlingen afholdt den 31. marts 2023. Det fremgår heraf, at kravet om udnævnelse af en minoritetsrevisor blev fremsat under dagsordenens pkt. 6 og at 36,4 % af kapitalejerne stemte for. Det fremgår hertil af Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), at EE ApS og AA tilsammen ejer minimum 10 % af kapitalen i selskabet.

På baggrund af ovenstående konstaterede Erhvervsstyrelsen, at betingelserne for at kræve en minoritetsrevisor udnævnt i medfør af selskabslovens § 144, stk. 3, var opfyldt.

Da den hidtidige sagsbehandler i Erhvervsstyrelsen havde fratrådt sin stilling, blev anmodningen beklageligvis først besvaret den 30. juni 2023. Erhvervsstyrelsen oplyste i den forbindelse AA om, at styrelsen ville anmode FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven. Samme dag blev selskabets direktør, GG, orienteret om sagen. Erhvervsstyrelsen besvarede endvidere klagen over inhabilitet hos den tidligere udnævnte minoritetsrevisor, FF.

Den 30. juni 2023 anmodede AA om aktindsigt i sagens dokumenter.

Den 10. juli 2023 traf Erhvervsstyrelsen afgørelse om aktindsigt og fremsendte de af anmodningen omfattede dokumenter. Styrelsen besvarede endvidere de med anmodningen fremsendte spørgsmål vedrørende styrelsens sagsbehandling og praksis og oplyste, at klager over Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingstid eller serviceniveau kan indgives til Erhvervsministeriet på mail [em@em.dk](mailto:em@em.dk).

FSR – Danske Revisorer indstillede den 7. august 2023 HH fra II [statsautoriseret revisionsanpartsselskab] til opgaven som minoritetsrevisor for selskabet.

Den 8. august 2023 anmodede Erhvervsstyrelsen HH om at oplyse, hvorvidt han ønskede at påtage sig opgaven samt bekræfte hans habilitet.

Den 16. august 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en mail fra HH, der oplyste, at han ønskede at drøfte sagen med selskabets ledelse.

Den 30. august 2023 fulgte Erhvervsstyrelsen op på sagen ved mail til HH, som den 31. august 2023 bekræftede sin habilitet, samt at han ville påtage sig opgaven.

Den 31. august 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en mail fra AA, der i forbindelse med en anden sag oplyste, at han ønskede JJ udnævnt som minoritetsrevisor for selskabet.

Erhvervsstyrelsen sendte den 1. september 2023 en orientering til AA, hvor han blev oplyst om, at FSR – Danske Revisorer havde indstillet HH til opgaven som minoritetsrevisor for selskabet. AA blev samtidig oplyst om, at han

og EE ApS kunne fremkomme med saglige indsigelser mod udnævnelsen senest den 11. september 2023 samt om, at Erhvervsstyrelsen endvidere ville sende indstillingen af HH i høring hos selskabets ledelse.

Selskabets direktør oplyste samme dag, at ledelsen ikke havde indsigelser mod indstillingen af HH.

Den 6. september 2023 fulgte HH op på sagen, idet selskabets ledelse gerne ville sætte et møde op med ham og selskabets generalforsamlingsvalgte revisor. Erhvervsstyrelsen svarede samme dag, at minoritetskapitalejerne havde mulighed for at fremkomme med eventuelle indsigelser indtil den 11. september 2023, og at selskabets ledelse ikke havde indsigelser mod udnævnelsen af ham som minoritetsrevisor.

Den 11. september 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en indsigelse fra AA og EE ApS mod udnævnelsen af HH som minoritetsrevisor. De foreslog i stedet statsautoriseret revisor, JJ, som minoritetsrevisor for selskabet.

På baggrund af en samlet vurdering af sagen meddelte Erhvervsstyrelsen den 14. september 2023 HH, at han ikke kunne udnævnes som minoritetsrevisor. Erhvervsstyrelsen sendte samme dag udnævnelsen af statsautoriseret revisor, JJ, i høring hos selskabets ledelse med en frist for at komme med indsigelser den 21. september 2023. AA blev orienteret herom samme dag.

Selskabets ledelse fremsatte den 19. september 2023 indsigelse mod udnævnelsen af JJ som minoritetsrevisor, da han tidligere har assisteret den ene minoritetskapitalejer i forbindelse med en genoptagelse, og ledelsen derfor fandt ham inhabil som minoritetsrevisor for selskabet.

Erhvervsstyrelsen anmodede derfor den 22. september 2023 FSR – Danske Revisorer om at indstille en anden revisor til opgaven, og orienterede samtidig selskabets ledelse og AA herom. Samme dag anmodede AA om aktindsigt i de fremsatte indsigelser fra selskabets ledelse og klagede over, at han ikke var blevet hørt i sagen.

Den 25. september 2023 besvarede Erhvervsstyrelsen anmodningen fra AA og oplyste, at en eventuel klage over Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingstid eller serviceniveau kan indgives til Erhvervsministeriet på mail [em@em.dk](mailto:em@em.dk).

FSR – Danske Revisorer indstillede den 25. september 2023 BB fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab til opgaven som minoritetsrevisor for selskabet.

Den 26. september 2023 kontaktede Erhvervsstyrelsen BB og anmode ham at oplyse, om han ønskede at påtage sig opgaven samt at bekræfte hans habilitet. Samme dag bekræftede BB hans habilitet, samt at han ville påtage sig opgaven.

Indstillingen af BB som minoritetsrevisor blev sendt i høring hos AA og selskabets ledelse den 28. september 2023. Fristen for at fremkomme med saglige indsigelser mod udnævnelsen blev fastsat til den 6. oktober 2023. BB blev samme dag orienteret herom.

Selskabets ledelse oplyste den 28. september 2023, at ledelsen ikke havde indsigelser mod udnævnelsen af BB.

Den 6. oktober 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en henvendelse fra AA, hvor han klagede over sagens behandling og anmodede om forlængelse af fristen for at komme med indsigelser mod den indstillede minoritetsrevisor.

Erhvervsstyrelsen besvarede klagen den 13. oktober 2023 og forlængede samtidigt fristen for at komme med indsigelser mod udnævnelsen af BB til den 16. oktober 2023. Erhvervsstyrelsen gentog i besvarelsen, at en eventuel klage over Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingstid eller serviceniveau kunne indgives til Erhvervsministeriet på mail [em@em.dk](mailto:em@em.dk). Selskabets ledelse blev samme dag orienteret herom.

Den 14. oktober 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en henvendelse fra selskabets direktør, som af hensyn til planlægning af revisionen af selskabets regnskab opfordrede til, at sagen blev fremmet, og at styrelsen grundigt overvejede sagligheden af eventuelle indsigelser mod udnævnelsen af BB som minoritetsrevisor. Styrelsen besvarede den 1. november 2023 henvendelsen og oplyste, at minoritetskapitalejernes frist for at fremkomme med saglige indvendinger mod udnævnelsen af BB var forlænget til den 7. november 2023 på baggrund af klagen fra AA.

Den 17. oktober 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en indsigelse fra AA, som påpegede, at det ville være til skade for minoritetskapitalejerne samt opgavernes løsning, omkostninger og resultat, hvis der ikke udnævntes samme minoritetsrevisor i selskabet, som er udnævnt i KK ApS, da disse to selskaber i vid udstrækning er identiske, og da flertallet af de dispositioner, revisor ville skulle undersøge, vedrører overdragelser af aktiver og indgåelse af aftaler mellem disse to selskaber. AA oplyste endvidere, at han ville klage til Folketingets Ombudsmand og anmodede om aktindsigt i sagens dokumenter.

Erhvervsstyrelsen besvarede den 1. november 2023 henvendelsen fra AA og oplyste, at Erhvervsstyrelsen på baggrund af sagens forhold ikke kunne udnævne JJ som minoritetsrevisor for selskabet, da selskabets ledelse havde fremsat saglige indsigelser herimod, samt at det efter Erhvervsstyrelsens opfattelse ikke er til skade for hverken selskabet eller minoritetskapitalejerne, at FSR – Danske Revisorer indstiller en uvildig revisor til opgaven som minoritetsrevisor. Erhvervsstyrelsen gav samtidig aktindsigt i sagens dokumenter. Fristen for at fremkomme med saglige indsigelser mod udnævnelsen af BB blev samtidig forlænget til den 7. november 2023. BB og selskabets ledelse blev orienteret herom samme dag, hvor ledelsen også anmodede om aktindsigt i henvendelsen fra AA.

Den 2. november 2023 besvarede Erhvervsstyrelsen anmodningen om aktindsigt fra selskabets ledelse.

Den 13. november og den 20. november 2023 efterspurgte selskabets ledelse en status på sagen. Erhvervsstyrelsen oplyste den 21. november 2023, at sagen afventede intern godkendelse.

Da Erhvervsstyrelsen ikke modtog yderligere fra AA eller selskabets ledelse mod udnævnelsen af BB inden fristens udløb, traf styrelsen den 1. december 2023 afgørelse om at udnævne ham som minoritetsrevisor for selskabet. AA, selskabets ledelse og BB blev orienteret herom samme dag, hvor BB også blev registreret som minoritetsrevisor i CVR.”

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 1. december 2023 hedder det:

”Erhvervsstyrelsen har den 12. april 2023 modtaget en anmodning fra EE ApS og AA om udnævnelse af en minoritetsrevisor for DD A/S.

#### **Afgørelse**

Erhvervsstyrelsen har dags dato truffet afgørelse om at udnævne statsautoriseret revisor, BB, fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som minoritetsrevisor for selskabet med virkning fra dags dato og frem til selskabets næstkommende ordinære generalforsamling.

#### *Begrundelse*

Det følger af selskabslovens § 144, stk. 3, at en kapitalejer kan kræve, at Erhvervsstyrelsen udnævner yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste generalforsamling, hvis

- 1) kapitalejere, der ejer mindst 1/10 af kapitalen, har stemt for en yderligere revisor på en generalforsamling, hvor valg af revisor var på dagsordenen, og
- 2) kravet fremsættes, senest 2 uger efter generalforsamlingen er afholdt.

Erhvervsstyrelsen har den 13. april 2023 modtaget en mailhenvendelse fra selskabets direktør, GG, bilagt referat fra generalforsamlingen afholdt den 31. marts 2023. Det fremgår heraf, at kravet om udnævnelse af en minoritetsrevisor blev fremsat under dagsordenens pkt. 6 og at 36,4 % af kapitalejerne stemte for. Det fremgår hertil af Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), at EE ApS og AA tilsammen ejer minimum 10 % af kapitalen i selskabet.

På baggrund af ovenstående har Erhvervsstyrelsen konstateret, at betingelserne for at kræve en minoritetsrevisor udnævnt i medfør af selskabslovens § 144, stk. 3, er opfyldt.

Erhvervsstyrelsen har som følge heraf den 30. juni 2023 anmodet FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven.

FSR – Danske Revisorer indstillede den 7. august 2023 HH fra II [statsautoriseret revisionsanpartsselskab] til opgaven. HH bekræftede den 31. august 2023 sin habilitet samt at han ville påtage sig opgaven.

Den 11. september 2023 modtog Erhvervsstyrelsen indsigelse fra minoritetskapitalejerne mod udnævnelsen af HH som minoritetsrevisor. Minoritetskapitalejerne foreslog i stedet statsautoriseret revisor, JJ, som minoritetsrevisor for selskabet.

På baggrund af en samlet vurdering af sagen meddelte Erhvervsstyrelsen HH, at han ikke kunne udnævnes som minoritetsrevisor. Erhvervsstyrelsen sendte samme dag udnævnelsen af statsautoriseret revisor, JJ, i høring hos selskabets ledelse.

Selskabets ledelse fremsatte den 19. september 2023 indsigelser mod udnævnelsen, da JJ tidligere har assisteret den ene minoritetskapitalejer i forbindelse med en genoptagelse, og ledelsen fandt ham derfor inhabil som minoritetsrevisor for DD A/S.

Erhvervsstyrelsen anmodede derfor på ny FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven.

FSR – Danske Revisorer indstillede den 25. september 2023 statsautoriseret revisor, BB, fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab til opgaven. BB bekræftede den 26. september 2023 sin habilitet samt at ville påtage sig opgaven.

Indstillingen af BB som minoritetsrevisor blev sendt i høring hos selskabets ledelse samt hos minoritetskapitalejerne. Fristen for at fremkomme med saglige indsigelser mod udnævnelsen udløb den 6. oktober 2023. Selskabets ledelse oplyste den 28. september 2023, at ledelsen ikke har indsigelser mod udnævnelsen af BB.

På baggrund af klager fra minoritetskapitalejeren over sagens behandling blev fristen forlænget til den 16. oktober 2023.

Den 17. oktober 2023 modtog Erhvervsstyrelsen en indsigelse fra minoritetskapitalejeren, som påpegede, at det vil være til skade for minoritetskapitalejerne samt opgavernes løsning, omkostninger og resultat, hvis der ikke udnævnes samme minoritetsrevisor i DD A/S, som er udnævnt i KK ApS, da disse to selskaber i vid udstrækning er identiske, og da flertallet af de dispositioner, som skal undersøges, vedrører overdragelser af aktiver og indgåelse af aftaler mellem disse to selskaber.

Erhvervsstyrelsen oplyste ved mail af 1. november 2023 minoritetskapitalejeren, at Erhvervsstyrelsen på baggrund af de ovenfor anførte forhold ikke kan udnævne statsautoriseret revisor, JJ, som minoritetsrevisor for selskabet, samt at det efter Erhvervsstyrelsens opfattelse ikke er til skade for hverken selskabet eller minoritetskapitalejerne, at FSR – Danske Revisorer indstiller en uvil dig revisor til opgaven som minoritetsrevisor. Erhvervsstyrelsen har derfor

ikke taget højde for den pågældende indsigelse i forbindelse med nærværende afgørelse.

Fristen for at fremkomme med saglige indsigelser blev herefter forlænget til den 7. november 2023.

Erhvervsstyrelsen har ikke modtaget saglige indsigelser mod udnævnelsen af BB som minoritetsrevisor for selskabet og har derfor dags dato udnævnt ham som minoritetsrevisor for selskabet.”

I klageskrivelsen af 29. december 2023 hedder det blandt andet:

”Hermed indbringes klage over Erhvervsstyrelsens afgørelse af 1. december 2023 (vedhæftet), i sagen om udpegning af minoritetsrevisor i selskabet DD A/S.

Der klages over Erhvervsstyrelsens udpegning af minoritetsrevisor.

Udpegningen er sket i et forløb, hvor Erhvervsstyrelsen har tilsidesat parts-høring af EE ApS og undertegnede som rekvirenter jf. § 144 stk. 3.

Der er under sagen truffet beslutninger af Erhvervsstyrelsen, som hviler på et usagligt grundlag, og som ses at være i strid med både Erhvervsstyrelsens egen praksis, såvel som med hensigten med formålet med selskabslovens § 144, stk. 3.

Dette vedrører beslutninger om manglende orientering om Erhvervsstyrelsens trufne beslutninger til sagens parter, forudgående høring, og dette med det formål og ikke mindst virkning, at forhindre rekvirenten mulighed for at bringe kandidater i forslag til udpegelsen af minoritetsrevisor. Ydermere blev en foreslået kandidat fravalgt af Erhvervsstyrelsen, uden der var noget sagligt eller fagligt grundlag herfor. Efter denne beslutning.  
...”

I supplerende klageskrivelse af 26. februar 2024 hedder det blandt andet:

”I forlængelse af min klage dateret 29. december 2023, hvorved jeg til Erhvervsstyrelsen har indgivet klage over Erhvervsstyrelsens beslutning om udpegning af minoritetsrevisor af 1. december 2023 ([bilag 1](#)), samt af Erhvervsstyrelsens procesledende beslutninger under sagens behandling.

Denne sag handler om udpegning af minoritetsrevisor jf. 144, stk. 3, i selskabet DD A/S, hvor EE ApS og undertegnede er kapitalejere med sammen mere end 10% af aktiekapitalen.

Der er i sagen fire klagepunkter:

1. Erhvervsstyrelsen nægtede med urette at udpege Anmoders (Klagers) forslag til minoritetsrevisor, skønt selskabet ikke fremkom med sagligt relevante indsigelser.
2. Erhvervsstyrelsen har – af egen drift – indført en praksis om partshøring i sager om udpegning af minoritetsrevisor. I denne sag, har Erhvervsstyrelsen med urette tilsidesat partshøring under sagen, således at Anmoder/Klager ikke er blevet hørt om indsigelser fra DD A/S og omvendt. Ligeledes er der ikke foretaget partshøring af Anmoder/Klager inden Erhvervsstyrelsen besluttede at bede FSR om at pege på en ny kandidat. Dermed blev Anmoder/Klagers partsstatus reelt tilsidesat.
3. Erhvervsstyrelsen har med urette forsømt at lave en sagsfremstilling, samt at anføre sagens væsentligste aktører og problemstillinger i forbindelse med anmodning om indstilling af for væsentlige oplysninger ikke er kommet frem i sagen i forbindelse med FSRs udpegning af kandidater.
4. Erhvervsstyrelsen har den 1. december 2023 udpeget revisor BB som minoritetsrevisor i DD A/S. Beslutningen skal tilsidesættes, som følge af de sagsbehandlingsfejl som blev begået under sagen, samt fordi revisor BB muligvis var, og siden blev inhabil.

#### **Sagsfremstilling.**

Den 31. marts 2023 blev der afholdt ordinær generalforsamling i DD A/S i København. På generalforsamlingen blev der af minoritetsaktionærerne stillet forslag om valg af yderligere én revisor. Forslaget blev nedstemt, men mere end 36,4% stemte for valget af en yderligere revisor, hvilket fremgår af referatet (**bilag 2**), på side 6, punkt 6.

Den 12. april 2023, anmodede Klager om at få udpeget en minoritetsrevisor, jf. § 144, stk. 3, i e-mail til Erhvervsstyrelsen (**bilag 3**).

Den 13. april 2023, udsendte DD A/S ved e-mail med referatet fra den ordinære generalforsamling (**bilag 4**).

Herefter var der ingen sagsbehandling i sagen fra LL og Erhvervsstyrelsen side, frem til den 30. juni 2023, dvs. næsten 3 måneder.

Den 30. juni 2023, modtog Klager svar fra Erhvervsstyrelsen, hvor Erhvervsstyrelsen lovede at ville igangsætte sagens behandling (**bilag 5**). E-mailen handlede også om en uenighed om Erhvervsstyrelsens automatiske udpegning af den tidligere minoritetsrevisor.

Samme dag, den 30. juni 2023, svarede jeg Erhvervsstyrelsen (**bilag 6**). E-mailen handlede hovedsageligt om en uenighed med Erhvervsstyrelsen om en automatisk udpegning af den tidligere minoritetsrevisor, uanset at han skulle undersøge forhold, hvor hans eget revisionsfirma og en partner herfra ville kunne ifalde et ansvar, jf. selskabslovens § 194, stk. 2.

Om denne sags forhold anføres:

*”[...] Videre synes der at være truffet en ny beslutning om, hvorledes processen ved udpegning af minoritetsrevisor i Erhvervsstyrelsen behandles og afgøres, og jeg skal samtidigt anmode om en kort redegørelse for, hvornår denne er indført og hvad det præcise indhold er.*

*Jeg henviser i den forbindelse til den af Erhvervsstyrelsen tidligere gennemførte proces, som blev anvendt i denne sag inden udpegningen af minoritetsrevisor i 2022.*

*Det forekommer mig, at behandlingen af denne sag hos MM, og nu hos dig, fremstår således, at sagen først henlægges i en længere periode, uden at I foretager jer relevante sagsbehandlingsskridt, og efterfølgende at der så pludseligt tages en række beslutninger uden skelen til parterne, høring eller Erhvervsstyrelsen hidtidige praksis i sagen.”*

[Mine fremhævninger]

Den 10. juli 2023, svarede LL fra Erhvervsstyrelsen, og deri anførtes særlig:

*”Erhvervsstyrelsen har ikke indført ny praksis i relation til sager om udnævnelse af minoritetsrevisor. Hvis betingelserne i selskabslovens § 144, stk. 3, er opfyldt, vil Erhvervsstyrelsen således udnævne en revisor. Hvis anmoder ønsker en specifik revisor, vil denne typisk blive udnævnt, såfremt selskabet ikke har saglige indvendinger mod den pågældendes udnævnelse. Har anmoder ikke fremsat ønske om en specifik revisor, vil Erhvervsstyrelsen typisk anmode FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven. Hvordan den enkelte sag behandles beror – som i alle øvrige sager – på sagens konkrete omstændigheder.”*

Helt kort om det videre forløb.

Erhvervsstyrelsen bad FSR om at fremkomme med et forslag til minoritetsrevisor.

Anmoder/klager kunne påvise, at revisor formentlig ikke var habil, og kandidaten blev vraget.

Herefter anmodede Klager om at statsautoriseret revisor JJ blev udpeget som minoritetsrevisor.

Erhvervsstyrelsen sendte dette i høring hos selskabet, med besked om en frist for saglige indsigelser.

Selskabet fremkom med en indsigelse om, at statsautoriseret revisor JJ havde afgivet en erklæring hos EE ApS, og derfor var inhabil.

Klager/anmoder blev ikke partshørt herom, og modtog ikke kopi af denne indsigelse.

Erhvervsstyrelsen besluttede uden videre at FSR skulle udpege en ny kandidat.

Klager var af den opfattelse, at Klager skulle være blevet partshørt, og i givet fald også skulle være gjort bekendt med Erhvervsstyrelsens beslutning om at afvise statsautoriseret revisor JJ.

Erhvervsstyrelsen afviste dette, og meddelte at dette heller ikke kunne påklages.

Derefter bragte FSR revisor BB i forslag.

Klager blev hørt, men der var ikke med forslaget om BB, givet i alt fyldestgørende oplysninger om dennes forhold.

Siden er det i sagen kommet frem, at revisor BBs firma samarbejder med den generalforsamlingsvalgte revisor i en række øvrige sager, ligesom at dette firma siden er valgt af aktionærflertallet i DD A/S – blot i datterselskabet KK ApS, til hvem en ulovlig disposition er foretaget.”

”På given foranledning skal jeg oplyse, at klagen er indsendt af mig, AA (der er personligt er kapitalejer i DD A/S), og som sammen med kapitalejeren EE ApS.

DD ApS er det selskab, hvori der skulle udpeges en minoritetsrevisor.

Tillæg til den indgivne klage.

Som det fremgår af de vedlagte bilag, traf Erhvervsstyrelsen i denne sag tilige beslutning om, at Erhvervsstyrelsen ikke ville undersøge klage om tidligere minoritetsrevisor FFs mulige inhabilitet. Erhvervsstyrelsen anførte, som det fremgår af bilag 5, har Erhvervsstyrelsen truffet beslutning om, at såfremt en minoritetsrevisor ”mundtligt” har afgivet en habilitetserklæring overfor Erhvervsstyrelsen, så har Erhvervsstyrelsen truffet en afgørelse om ikke at ville undersøge eller behandle en klage fra undertegnede om, at minoritetsrevisor FF faktisk var inhabil.

Dette fremstår som en uholdbar retsstilling.

Det er Erhvervsstyrelsen som efter beslutning udpeger en minoritetsrevisor, samt efterfølgende, godkender minoritetsrevisors honorarindstilling.

Såfremt Erhvervsstyrelsen modtager en klage over minoritetsrevisors mulige inhabilitet, må Erhvervsstyrelsen som rekvirent og tilsynsmyndighed for påtegning af årsrapporten, tillige have pligt til at behandle og afgøre en indbragt klage over minoritetsrevisors habilitet og uafhængighed.

Finder Erhvervsstyrelsen, at der ikke efter undersøgelse af sagen og høring af parterne, er grundlag for at rejse kritik af minoritetsrevisoren, da kan dette udtrykkes ved en afgørelse.

Men finder Erhvervsstyrelsen, at der kan have været inhabilitet eller manglende uafhængighed hos den udpegede minoritetsrevisor, da bør Erhvervsstyrelsen indbringe sagen for Revisornævnet, herunder anmode Revisornævnet om at træffe afgørelse om der foreligger en overtrædelse af revisorloven og erklæringsbekendtgørelsen som bør pålægges en sanktion, samt hvorvidt der er grundlag for at nedsætte og tilbagebetale revisors salær.

Erhvervsstyrelsens nægtelse af at behandle en klage over en af Erhvervsstyrelsen udpeget minoritetsrevisor, er uholdbart og forvaltningsmæssigt kritisabelt. Dette klagepunkt bør medføre, at Erhvervsstyrelsen pålægges at realitetsbehandle klagen om den tidligere minoritetsrevisors inhabilitet/manglende uafhængighed i forbindelse med udførelse af hvervet, samt om revisors behandling af revisionsopgaven – herunder behandlingen af maskeret udlodninger, er blevet korrekt behandlet i revisionsarbejdet og ved påtegningen.”

I Erhvervsstyrelsens udtalelse af 24. april 2024 fremgår om sagens retlige omstændigheder:

**”Sagens retlige omstændigheder**

Det følger af selskabslovens § 144, stk. 3, at en kapitalejer kan kræve, at Erhvervsstyrelsen udnævner yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste generalforsamling, hvis

- 1) kapitalejere, der ejer mindst 1/10 af kapitalen, har stemt for en yderligere revisor på en generalforsamling, hvor valg af revisor var på dagsordenen, og
- 2) kravet fremsættes, senest 2 uger efter generalforsamlingen er afholdt.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. lov nr. 470 af 12. juni 2009, at:

*”Minoritetsrevisorens rolle er som hidtil at deltage i revisionen på lige fod med selskabets øvrige revisorer, og minoritetsrevisor har således samme ansvar, rettigheder og forpligtelser som den eller de generalforsamlingsvalgte revisorer. Da det er Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der udnævner minoritetsrevisoren, skal den pågældende ikke anmeldes. Minoritetsrevisoren registreres automatisk, jf. bestemmelsen i forslaget § 144, stk. 4, 1. pkt., der svarer til den gældende aktieselskabslovs § 82, stk. 4, 1. pkt.”*

**Erhvervsstyrelsens udtalelse**

Indledningsvis bemærkes, at Erhvervsstyrelsen efter anmodning fra AA og EE ApS har truffet afgørelse om at udnævne en minoritetsrevisor i selskabet, og at Erhvervsstyrelsen fastholder afgørelsen af 1. december 2023.

Det bemærkes endvidere, at klagen til Erhvervsankenævnet ikke vedrører afgørelsen om at udnævne en minoritetsrevisor, men derimod Erhvervsstyrelsens behandling af sagen. Klager over styrelsens sagsbehandlingstid og serviceniveau behandles af Erhvervsministeriet, hvilket er oplyst til klager hhv. den 10. juli, den 25. september, den 13. oktober og den 1. november 2023.

Det følger af selskabslovens § 144, stk. 3, at kapitalejere, der ejer mindst 1/10 af kapitalen, kan anmode Erhvervsstyrelsen om at udnævne en minoritetsrevisor, hvis de pågældende kapitalejere har stemt for en yderligere revisor på en generalforsamling, hvor valg af revisor var på dagsordenen, og kravet fremsættes senest 2 uger efter generalforsamlingen er afholdt.

Forslag om valg af en minoritetsrevisor kan fremsættes på ordinære såvel som ekstraordinære generalforsamlinger, hvor valg af revision er på dagsordenen.

Erhvervsstyrelsen modtog den 12. april 2023 henvendelsen fra AA, der på egne og EE ApS' vegne anmodede om at udpege en minoritetsrevisor i selskabet.

Af referatet fra generalforsamlingen afholdt den 31. marts 2023 fremgår, at kravet om udnævnelse af en minoritetsrevisor blev fremsat under dagsordens pkt. 6 og at 36,4 % af kapitalejerne stemte for. Det fremgår endvidere af de registrerede oplysninger i CVR, at EE ApS og AA tilsammen ejer minimum 10 % af kapitalen i selskabet.

Da anmodningen om udnævnelse af en minoritetsrevisor blev fremsat inden for fristen på 2 uger, og det af referatet fremgår, at minimum 1/10 af kapitalejerne stemte for yderligere en revisor, konstaterede Erhvervsstyrelsen, at betingelserne for at kræve en minoritetsrevisor udnævnt i medfør af selskabslovens § 144, stk. 3, var opfyldt.

En minoritetsrevisor deltager i revisionen på lige fod med selskabets øvrige valgte revisorer og har samme ansvar, rettigheder og forpligtelser, herunder adgang til oplysninger og pligt til at påtegne årsrapporten. Minoritetsrevisoren skal være en statsautoriseret eller registreret revisor og opfylde kriterierne for at være godkendt revisor, jf. revisorlovgivningens regler herom. En udnævnelse af en minoritetsrevisor er tidsbegrænset til næste ordinære generalforsamling, hvor forslag om fornyet udnævnelse kan drøftes og eventuelt vedtages med det foreskrevne antal stemmer.

I sager om udnævnelse af en minoritetsrevisor kan minoritetskapitalejeren selv foreslå en revisor til opgaven. Erhvervsstyrelsen er ikke forpligtet til at udnævne den revisor, som kapitalejeren har foreslået, selvom denne opfylder betingelserne for at blive udnævnt. Fremkommer der relevante indsigelser, f.eks. fra det centrale ledelsesorgan, imod den revisor, som minoritetskapitalejeren har foreslået, kan Erhvervsstyrelsen se bort fra den foreslåede revisor og selv udnævne en anden revisor. I sådanne tilfælde anmoder Erhvervsstyrelsen FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven.

Når FSR – Danske Revisorer har indstillet en revisor til opgaven, sender Erhvervsstyrelsen indstillingen i høring hos hhv. selskabets ledelse og minoritetskapitalejeren. Høringen foretages for at sikre revisors uafhængighed. Når en revisor er indstillet til opgaven som minoritetsrevisor, vil Erhvervsstyrelsen endvidere anmode revisor om at fremsende en habilitetserklæring. Modtager Erhvervsstyrelsen en erklæring om revisors habilitet, lægges det til grund at revisor er habil til at varetage opgaven.

Til klagers fire klagepunkter bemærkes, at Erhvervsstyrelsen fra selskabets ledelse modtog indsigelser mod udnævnelsen af den revisor, som klager foreslog til hvervet som minoritetsrevisor, da den pågældende revisor i 2022 assisterede minoritetskapitalejeren, EE ApS, i forbindelse med en genoptagelsessag. Ledelsen gjorde endvidere indsigelse mod, at minoritetskapitalejeren bragte en revisor i spil til opgaven.

Når Erhvervsstyrelsen anmoder FSR – Danske Revisorer om at indstille en revisor til opgaven oplyses det, at der ikke kan indstilles en revisor fra samme revisionsvirksomhed som selskabets øvrige revisor. Revisors uafhængighed sikres herefter ved Erhvervsstyrelsens høringsproces. Det bemærkes i den forbindelse, at hverken selskabets ledelse eller minoritetskapitalejerne har gjort indsigelse mod habiliteten ved BB fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, som blev indstillet af FSR – Danske Revisorer.

Afslutningsvis bemærkes, at spørgsmålet om den tidligere minoritetsrevisor, FFs, habilitet er besvaret særskilt, og at klagen herom ikke er en del af den afgørelse, der i nærværende sag er klaget over.

På baggrund af det anførte er det Erhvervsstyrelsens vurdering, at styrelsens afgørelse af 1. december 2023 skal opretholdes med de ovenfor anførte begrundelser.”

#### **Ankenævnet udtaler:**

Sagen angår en klage over Erhvervsstyrelsens afgørelse af 1. december 2023, hvorved styrelsen har truffet afgørelse om at udpege statsautoriseret revisor BB som minoritetsrevisor i selskabet DD A/S, CVR-nummer [...1], jf. selskabslovens § 144, stk. 3.

#### *Retsgrundlag*

Efter selskabslovens § 144, stk. 3, kan Erhvervsstyrelsen, efter at en kapital ejer har fremsat krav herom, udpege yderligere en godkendt revisor, der skal deltage i revisionen sammen med den eller de øvrige revisorer frem til næste generalforsamling, hvis kapital ejere, der ejer mindst 1/10 af kapitalen, har stemt for en yderligere revisor på en generalforsamling, hvor valg af revisor var på dagsordenen, og kravet fremsættes, senest 2 uger efter generalforsamlingen er afholdt.

Det fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det fremgår videre, at myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til forvaltningslovens § 19, stk. 1, jf. lovforslag nr. L 4 af 2. oktober 1985, bl.a.:

*”De oplysninger, der udløser høringspligten, kan f.eks. være sådanne, som myndigheden har modtaget fra private, fra andre offentlige myndigheder, fra forvaltningsgrene inden for samme myndighed, eller oplysninger, som parten selv har meddelt den pågældende myndighed til brug i anden forbindelse, og som parten ikke er bekendt med indgår i afgørelsesgrundlaget for den sag, der nu foreligger. Der må i almindelighed antages at bestå en vis formodning for, at parten ikke har kendskab til, at en oplysning indgår i afgørelsesgrundlaget for en bestemt sag, medmindre parten selv har givet oplysningen til brug for behandlingen af den pågældende sag, eller det i øvrigt klart fremgår af omstændighederne, at oplysninger indgår i afgørelsesgrundlaget.”*

#### *Den konkrete sag*

Ankenævnet forstår klagen således, at den angår *hvem*, Erhvervsstyrelsen har udpeget som minoritetsrevisor i det omhandlede selskab. Klager har anført, at Erhvervsstyrelsens har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl, hvorfor styrelsens afgørelse skal tilsidesættes.

Erhvervsstyrelsen foretog i medfør af forvaltningslovens § 19, stk. 1, forud for afgørelsen af 1. december 2023 høring af både DD A/S’ ledelse og af klager, hvorved fremkom bemærkninger til, hvem der skulle udpeges som minoritetsrevisor. Ankenævnet finder, at der ikke er noget grundlag for at tilsidesætte styrelsens vurdering af de fremkomne indsigelser eller styrelsens beslutning om at udpege statsautoriseret revisor BB fra CC Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som minoritetsrevisor for DD A/S, med virkning frem til selskabets næstkommende ordinære generalforsamling.

Ankenævnet finder, at afgørelsen ikke kan anses for at lide af sagsbehandlingsmangler i øvrigt.

På denne baggrund stadfæster ankenævnet Erhvervsstyrelsens afgørelse af 1. december 2023.